

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Javnog preduzeća „Slobodna zona“ d.o.o. Šamac
za period 01.01.-31.12.2023. godine**

Broj: RV073-24

Banja Luka, 30.09.2024. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	8
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	9
	1. Uvod	9
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	9
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	9
	4. Nabavke.....	11
	5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana	12
	6. Finansijski izvještaji	12
	6.1. Bilans uspjeha	12
	6.1.1. Poslovni prihodi i rashodi.....	12
	6.1.2. Finansijski prihodi i rashodi.....	15
	6.1.3. Dobitak redovne aktivnosti	15
	6.1.4. Ostali dobici i gubici.....	15
	6.1.5. Gubici od usklađivanja vrijednosti imovine.....	15
	6.1.6. Neto dobit perioda	15
	6.2. Bilans stanja.....	15
	6.2.1. Bilansna aktiva.....	15
	6.2.2. Bilansna pasiva	17
	6.2.3. Vanbilansna evidencija.....	17
	6.3. Bilans tokova gotovine.....	17
	6.4. Vremenska neograničenost poslovanja.....	17
	6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	18
	6.6. Napomene uz finansijske izvještaje	18

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Javnog preduzeća „Slobodna zona“ d.o.o. Šamac koji obuhvataju: Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju sa stanjem na dan 31.12.2023. godine; Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu u periodu i Bilans tokova gotovine – Izvještaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, finansijski izvještaji Javnog preduzeća „Slobodna zona“ d.o.o. Šamac, istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2023. godine, finansijsku uspješnost, tokove gotovine i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 -2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu „Odgovornost revizora“. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 - Etički kodeks, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.1.1.1. i 6.1.1.2. ovog Izvještaja:

Prihodi od naplate naknade za korištenje carinskog terminala i poslovni rashodi po osnovu troškova poreza su precijenjeni za iznos od 166.839 KM, jer su naplaćene naknade u ime trećih lica priznate kao prihod Javnog preduzeća „Slobodna zona“ d.o.o. Šamac, a po istom osnovu obaveze prema trećoj strani su evidentirane na rashodima, što nije u skladu sa paragrafom 46 i 47 MSFI 15 - Prihodi iz ugovora sa kupcima.

Prihodi od pruženih usluga povezanim licima su potcijenjeni, a ostali poslovni prihodi su precijenjeni u iznosu od 305.240 KM, jer su prihodi od pruženih usluga povezanim licima klasifikovani kao ostali poslovni prihodi, što nije u skladu sa članom 54. stav (3) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.2.1.1. ovog Izvještaja:

Vrijednost građevinskih objekata je precijenjena u iznosu od 213.624 KM za koliko je potcijenjena vrijednost investicione imovine, jer poslovni prostori izdati pod zakup nisu klasifikovani na investicionu imovinu, što nije u skladu sa članom 5. stav (1) i (4) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i MRS 40 - Investicione nekretnine (paragraf 5 i 16).

Kao što je navedeno pod tačkom 6.2.1.2. ovog Izvještaja:

Kratkoročna potraživanja su precijenjena za iznos od 261.468 KM i dobit ranijih godina za iznos od 258.887 KM, a potcijenjeni su rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine za iznos

od 2.580 KM, jer nije izvršeno obezvređenje zastarjelih potraživanja u skladu sa zahtjevima MSFI 9 - Finansijski instrumenti (paragraf 5.5.15).

Kao što je navedeno pod tačkama 6.4. i 6.6. ovog Izveštaja:

U Napomenama uz finansijske izvještaje nisu objelodanjena pitanja vezana za nastavak poslovanja u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, što nije u skladu sa paragrafom 25 MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja. Takođe, nisu izvršena dodatna objelodanjivanja prema zahtjevima MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja (paragraf 112) i drugih relevantnih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja Javnog preduzeća „Slobodna zona“ d.o.o. Šamac za godinu koja se završava na dan 31.12.2023. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije tih finansijskih izvještaja kao cjeline a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, nema drugih pitanja koja treba objaviti u Izveštaju o reviziji

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima i međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i

značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola, koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 30.09.2024. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Javnog preduzeća „Slobodna zona“ d.o.o. Šamac za 2023. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Javnog preduzeća „Slobodna zona“ d.o.o. Šamac za 2023. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. Izvještaja:

Pomoćne knjige nepokretnosti, postrojenja i opreme nisu uspostavljene, što nije u skladu sa članom 11. stav (6) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. Izvještaja:

Javno preduzeće „Slobodna zona“ d.o.o. Šamac nije planiralo i donijelo posebne odluke za izvršene javne nabavke u ukupnom iznosu od 106.187 KM, a koje se odnose na nabavke goriva, stolarije, radne obuće, higijenskog materijala, materijala za sanaciju krova, komunalnih usluga i telekomunikacionih i ptt usluga, što nije u skladu sa članom 6., 17. i 18. Zakona o javnim nabavkama.

Takođe, nabavke usluga pojedinačne vrijednosti iznad zakonom propisanog iznosa vršene su dijeljenjem predmeta nabavki, odnosno direktnim sporazumom za usluge tekućeg održavanja motornih vozila, što nije u skladu sa članom 14., 15. i 87. Zakona o javnim nabavkama.

Za većinu provedenih postupaka javnih nabavki nisu sačinjeni i objavljeni izvještaji na portalu javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 75. Zakona o javnim nabavkama.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Javnog preduzeća „Slobodna zona“ d.o.o. Šamac obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti

sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Javnog preduzeća „Slobodna zona“ d.o.o. Šamac.

Banja Luka, 30.09.2024. godine

Glavni revizor
Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) postupci i procedure provođenja popisa imovine i obaveza i izvještavanje vrši u skladu sa članom 17., 18., 20. i 21. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;
- 2) transakcije koje se odnose na naplatu u korist trećih lica priznaju u skladu sa paragrafom 46 i 47 MSFI 15 - Prihodi iz ugovora sa kupcima;
- 3) prihodi od pruženih usluga povezanim licima klasifikuju u skladu sa članom 54. stav (3) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike;
- 4) imovina data pod zakup klasifikuje u skladu sa članom 5. stav (1) i (4) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i MRS 40- Investicione nekretnine (paragraf 5 i 16);
- 5) izvrši procjena vrijednosti iskazanih nekretnina, postrojenja i opreme u pripremi za koje postoje naznake da je vrijednost sredstava umanjena prema zahtjevima MRS 36 - Umanjenje vrijednosti imovine (paragraf 9 i 12);
- 6) vrši procjena naplativosti i ispravka vrijednosti potraživanja prema zahtjevima MSFI 9 - Finansijski instrumenti (paragraf 5.5.15);
- 7) u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije u vezi sa stalnošću poslovanja, primijenjenim računovodstvenim politikama i dodatne informacije prema zahtjevima MSFI.

Preporučuje se nadzornom odboru da obezbijedi da se:

- 8) izvrši usklađivanje Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama sa MSFI u vezi priznavanja i evidentiranja imovine, obaveza, prihoda i rashoda.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) uspostavi pomoćna knjiga za nepokretnosti, postrojenja i opreme u skladu sa članom 11. stav (6) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;
- 2) uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske u smislu da se imenuje lice odgovorno za uspostavljanje i razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrole, definišu ključni poslovni procesi i uspostavi knjiga poslovnih procesa, donese akt o upravljanju rizicima i uspostavi registar rizika, sačini izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole;
- 3) platne liste zaposlenih usklade sa članom 3. Pravilnika o sadržaju pismenog obračuna plate;
- 4) planiranje, pokretanje, izbor postupaka i izvještavanje o postupcima javnih nabavki vrši u skladu sa članom 6., 14., 15., 17., 18., 75. i 87. Zakona o javnim nabavkama, te da se donese interni pravilnik u skladu sa članom 13. stav (3) istog zakona;

- 5) sačinjava trogodišnji plan poslovanja i isti dostavlja na usvajanje Skupštini preduzeća u skladu sa članom 5. i 21. Zakona o javnim preduzećima;
- 6) osnovni kapital iskazan u poslovnim knjigama i osnovni kapital u sudskom registru međusobno usklade.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o javnim preduzećima;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u Republici Srpskoj;
- Zakon o privrednim društvima, član 1-40; član 99-178;
- Zakon o javnim nabavkama, član 1-76; član 87-90; član 94-108;
- Zakon o komunalnim djelatnostima;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Zakon o unutrašnjem platnom prometu;
- Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj;
- Uredba o uslovima i plaćanju gotovim novcem;
- Zakon o porezu na dobit;
- Zakon o porezu na dohodak, glava I-IV, VI, X, XII i XIII;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o radu, član 1-65; član 120-127; član 170-171; član 205-208;
- Odluka o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj;
- Statut Javnog preduzeće „Slobodna zona“ d.o.o. Šamac;
- Pravilnik o radu;
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka u Javnom preduzeću za upravljanje zonom „Slobodna zona“ d.o.o. Šamac;
- Pravilnik o platama i naknadama zaposlenih u javnom preduzeću za upravljanje zonom „Slobodna zona“ d.o.o. Šamac;
- Odluka o najnižoj plati u Republici Srpskoj.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Javno preduzeća za upravljanje zonom „Slobodna zona“ d.o.o. Šamac (u daljem tekstu: Preduzeće) je osnovano 1989. godine kao Preduzeće „Slobodna carinska zona“ Šamac od strane Skupštine opštine Bosanski Šamac. Preduzeće je preregistrovano 1999. godine pod nazivom Osnovno Državno preduzeće za upravljanje zonom „Slobodna zona“ Šamac, a zatim 2006. godine izvršilo usklađivanje oblika organizovanja u Javno preduzeće na osnovu Zakona o javnim preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 75/04), a prema Odluci o usklađivanju pravne forme 2013. godine izvršeno usklađivanje u društvo sa ograničenom odgovornošću.

Preduzeće obavlja poslove održavanja, upravljanja i naplatu carinskog terminala u funkciji carinskog prelaza Šamac. Skupština Opštine Šamac je donijela Odluku o povjeravanju poslova komunalne djelatnosti JP „Slobodna zona“ d.o.o. Šamac („Službeni glasnik opštine Šamac“ broj 3/20) kojom preduzeće obavlja djelatnost čišćenja javnih površina u naseljenim mjestima, održavanje, uređivanje i opremanja javnih zelenih i rekreacionih površina i zbrinjavanje otpada iz stambenih i poslovnih prostora. Takođe, Preduzeće obavlja pogrebnu djelatnost na osnovu Odluke o povjeravanju poslova upravljanja i održavanja pravoslavnih groblja na teritoriji Opštine Šamac donesene od strane Skupštine Opštine Šamac. Preduzeću su povjereni i poslovi upravljanja javnim parkiralištima u opštini Šamac na osnovu Odluke o javnim parkiralištima („Službeni glasnik opštine Šamac“ broj 12/17), a koja obuhvata organizovanje naplate parkiranja vozila i upravljanje javnim parkiralištima. Preduzeće se finansira iz vlastitih prihoda i finansijsko poslovanje obavlja preko računa otvorenih kod poslovnih banaka. Na dostavljen Nacrt izvještaja nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italic slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske prvi put je angažovana na provođenju finansijske revizije Preduzeća.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Organizacija i funkcionisanje sistema internih kontrola Preduzeća djelimično su definisani postojećim internim aktima (Statut, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka u JP „Slobodna zona“ d.o.o. Šamac, Pravilnik o radu, Pravilnik o platama i naknadama u JP „Slobodna zona“ d.o.o. Šamac).

Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Javnog preduzeća „Slobodna zona“ d.o.o. Šamac uređena je unutrašnja organizacija, radna mjesta, opis poslova, te posebni uslovi neophodni za zasnivanje radnog odnosa, kao što su vrsta i stepen stručne sprema, vještine i radno iskustvo, odnosno nivo obrazovanja i zanimanja potrebnih za obavljanje sistematizovanih radnih mjesta i drugo. Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta sistematizovano je 19 radnih mjesta sa 43 izvršioca. Na dan 31.12.2023. godine u radnom odnosu je bilo 37 izvršilaca, od kojih je 30 izvršilaca zaposleno na neodređeno vrijeme i sedam izvršilaca na određeno vrijeme.

Postojećim Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama nije uređeno inicijalno priznavanje i naknadno vrednovanje nekretnina, postrojenja i opreme, korišteni metod amortizacije prema paragrafima 15, 29 i 51 MRS 16 - Nekretnine postrojenja i oprema, zatim nije uređeno priznavanje i evidentiranje prihoda iz ugovora sa kupcima prema paragrafu 6 i 9 MSFI 15 - Prihodi iz ugovora sa kupcima, te nije uređen metod obračuna troškova izlaza sa zaliha prema MRS 2 – Zalihe. Odredbama pomenutog

pravilnika je definisano da se umanjenje potraživanja vrši nakon 360 dana, a paragraf 5.5.15 i B 5.5.35 MSFI 9 - Finansijski instrumenti od entiteta zahtijeva da odmjerava rezervisanje za gubitke po iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom vijeka trajanja za potraživanja iz poslovanja.

U skladu sa Odlukom o predmetu popisa, vremenu i načinu popisa, imenovanju popisnih komisija i usklađivanju knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza na dan 31.12.2023. godine, izvršen je popis i evidentiranje rezultata popisa imovine i obaveza. Revizijskim ispitivanjem provođenja istog utvrđene su neusklađenosti sa članom 17. i 18. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 45/16 i 113/21), jer potraživanja, obaveze i novčana sredstva nisu popisani na osnovu eksternih potvrda salda i novčanih sredstava, nije izvršen popis imovine u pripremi i pojedinačne komisije nisu donijele planove rada. Takođe, Elaborat o popisu ne sadrži podatke o radnom angažmanu lica angažovanih na popisu, uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza, a isti nije razmatran i usvojen od strane nadležnog organa, što nije u skladu sa članom 20. i 21. pomenutog Pravilnika.

Preduzeće nije uspostavilo pomoćnu knjigu za nepokretnosti, postrojenja i opremu, odnosno nije uspostavljena analitička evidencija i hronološki prikaz promjena izvršenih poslovnih događaja na sredstvima, detaljni podaci o sredstvu kao što je jedinica mjere, naziv dobavljača i druge relevantne karakteristike svakog pojedinačnog sredstva, što nije u skladu sa članom 11. stav (6) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 94/15 i 78/20). Popisne liste nepokretnosti, postrojenja i opreme se koriste kao pomoćna evidencija stalnih sredstava, kojima nisu dodijeljeni inventurni brojevi za svako pojedinačno sredstvo.

Preduzeće nije uredilo sistem internih kontrola prema odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske, Uputstvom o načinu i postupku sprovođenja finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 99/17) i Pravilnikom o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/22), odnosno nije definisalo ključne poslovne procese i uspostavilo knjigu poslovnih procesa (tačka 22. pod 3, 4. i 5. Uputstva), nije donijelo akt o upravljanju rizicima (član 8. stav 2. Zakona), nije uspostavilo registar rizika (tačka 23. Uputstva), niti je sačinilo godišnji izvještaj, elektronskim popunjavanjem obrasca Izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole sa priložima. U preduzeću nije imenovano lice odgovorno za uspostavljanje Finansijskog upravljanja i kontrole (tačka 18. Uputstva).

Platne liste nisu usklađene sa članom 3. Pravilnika o sadržaju pismenog obračuna plate („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 18/22 i 65/22), jer obrasci koje primjenjuje Preduzeće ne odgovaraju propisanim obrascima pismenog obračuna plate (ne sadrže iznos isplaćenih naknada po osnovu toplog obroka i prevoza).

Uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da obezbijedi istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa važećim zakonima i drugim propisima, što je osim u ovoj tački, obrazloženo i u tačkama 4., 5., 6.1.1.1., 6.2.1.1., 6.2.1.2., 6.2.2.1., 6.4. i 6.6. Izvještaja.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- **postupci i procedure provođenja popisa imovine i obaveza i izvještavanje vrši u skladu sa članom 17.,18.,20. i 21. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja**

popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;

- **uspostavi pomoćna knjiga za nepokretnosti, postrojenja i opreme u skladu sa članom 11. stav (6) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;**
- **uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske u smislu da se imenuje lice odgovorno za uspostavljanje i razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrole, definišu ključni poslovni procesi i uspostavi knjiga poslovnih procesa, donese akt o upravljanju rizicima i uspostavi registar rizika, sačini izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole;**
- **platne liste zaposlenih usklade sa članom 3. Pravilnika o sadržaju pismenog obračuna plate.**

Preporučuje se nadzornom odboru da obezbijedi da se izvrši usklađivanje Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama sa MSFI u vezi priznavanja i evidentiranja imovine, obaveza, prihoda i rashoda.

4. Nabavke

Preduzeće je Planom javnih nabavki za 2023. godinu planiralo nabavke ukupne vrijednosti 309.400 KM sa uključenim porezom na dodatu vrijednost, što nije u skladu sa članom 15. Zakona o javnim nabavkama kojim je propisano da ugovorni organ zasniva računanje procijenjene vrijednosti ugovora o javnoj nabavci na ukupnom iznosu koji će platiti bez poreza na dodatu vrijednost. Putem direktnog sporazuma planirana je i provedena nabavka rezervnih dijelova i potrošnog materijala i nabavka usluga održavanja lokalne deponije i carinskog terminala u iznosu od po 10.000 KM, što nije u skladu sa članom 87. stav 3) Zakona o javnim nabavkama, kojim je propisano da ugovorni organ provodi postupak direktnog sporazuma za nabavku roba, usluga ili radova čija je procijenjena vrijednost jednaka ili manja od iznosa od 6.000 KM, pri čemu ni ukupna procijenjena vrijednost istovrsnih nabavki na godišnjem nivou nije veća od 10.000 KM.

Iz izvještaja o realizaciji javnih nabavki evidentno je da je provedeno 18 postupaka javnih nabavki u iznosu od 163.592 KM (bez poreza na dodatu vrijednost), od čega konkurentskim zahtjevom za dostavljanje ponuda 94.454 KM i direktnim sporazumom u iznosu od 69.138 KM. Navedene nabavke se odnose na nabavke goriva, ulja za motorna vozila, kancelarijski materijal i usluge održavanja opreme. Revizijskim ispitivanjem obuhvaćeno je pet postupaka ukupne vrijednosti 71.651 KM (43% realizacije) i to nabavke goriva (49.572 KM), materijala za posipanje parkinga (2.500 KM), stolarije (4.090 KM), ulja i maziva za motorna vozila (5.989 KM) i usluge održavanja prevoznih sredstava (9.500 KM).

Preduzeće nije planiralo i donijelo posebne odluke za nabavke goriva (48.069 KM), stolarije (4.090 KM), radne obuće (2.282 KM), higijenskog materijala (6.028 KM), materijala za sanaciju krova (1.953 KM), komunalnih usluga (33.057 KM) i telekomunikacionih i ptt usluga (10.708 KM), što nije u skladu sa članom 6., 17. i 18. Zakona o javnim nabavkama.

Nabavka usluga tekućeg održavanja motornih vozila ugovorena je u iznosu od 9.500 KM bez provođenja konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda, a zatim je provedeno više postupaka direktnog sporazuma u ukupnom iznosu od 19.290 KM (prilaganjem faktura). Navedeni postupci ne odgovaraju predviđenim vrijednosnim razredima nabavki, što nije u skladu sa članom 14., 15. i 87. Zakona o javnim nabavkama.

Osim za nabavke goriva i stolarije, za ostale nabavke Preduzeće nije vršilo izvještavanje o postupcima javne nabavke na portalu javnih nabavki kako je propisano članom 75. Zakona o javnim nabavkama.

Preduzeće nije donijelo interni pravilnik kojim se propisuje i uređuje organizacija nabavne funkcije unutar ugovornog organa, kako je propisano članom 13. stav 3) Zakona o javnim nabavkama.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se planiranje, pokretanje, izbor postupaka i izvještavanje o postupcima javnih nabavki vrši u skladu sa članom 6., 14., 15., 17., 18., 75. i 87. Zakona o javnim nabavkama, te da se donese interni pravilnik u skladu sa članom 13. stav (3) istog zakona.

5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana

Preduzeće je donijelo finansijski plan za 2023. godinu sa procijenjenim prihodima i rashodima. Planirani su prihodi u iznosu od 1.376.663 KM (najvećim dijelom se odnose na prihode od usluge terminala u iznosu od 550.000 KM, prihodi od komunalnih usluga u iznosu od 633.463 KM, prihodi od zakupa u iznosu od 142.000 KM i prihodi od naplate parkinga u iznosu od 27.000 KM), rashodi u iznosu od 1.364.823 KM (najvećim dijelom se odnose na troškove bruto plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja u iznosu od 759.000 KM, troškove proizvodnih usluga u iznosu od 60.200 KM i troškove materijala i goriva u iznosu od 167.000 KM) i dobit u iznosu od 11.840 KM. Uprava Preduzeća nije izradila trogodišnji plan poslovanja, pa isti nije razmatran od strane Skupštine preduzeća, što nije u skladu sa članom 5. i 21. Zakona o javnim preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske“ 75/04 i 78/11).

Preporučuje se direktoru preduzeća da obezbijedi da se sačinjava trogodišnji plan poslovanja i isti dostavlja na usvajanje Skupštini preduzeća u skladu sa članom 5. i 21. Zakona o javnim preduzećima.

6. Finansijski izvještaji

Preduzeće je sačinilo obrasce finansijskih izvještaja propisane članom 2. Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 59/22 i 129/22) i to Bilans stanja, Bilans uspjeha, Bilans tokova gotovine, Napomene uz finansijske izvještaje, kao i Izvještaj o promjenama na kapitalu propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrasca izvještaja o promjenama na kapitalu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 59/22).

6.1. Bilans uspjeha

Ukupni prihodi za 2023. godinu su iskazani u iznosu od 1.439.844 KM, što je za 4,6% više u odnosu na Finansijski plan, dok su ukupni rashodi iskazani u iznosu od 1.419.580 KM, što je više za 4% u odnosu na Finansijski plan. Neto dobitak tekuće godine iskazan je u iznosu od 20.264 KM

6.1.1. Poslovni prihodi i rashodi

6.1.1.1. Poslovni prihodi

Poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 1.439.320 KM, a odnose se na prihode od pruženih usluga (579.707 KM) i ostale poslovne prihode (859.619 KM).

Prihodi od pruženih usluga se odnose na prihode od pruženih usluga na domaćem tržištu (579.707 KM) i ostali poslovni prihodi (859.613 KM). Prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu čine prihodi po osnovu upravljanja carinskim terminalom (556.130 KM) i prihodi od parkinga (23.577 KM). Preduzeće je za pružene komunalne usluge i naplatu parkinga primjenjivalo cjenovnik komunalnih usluga za koji je Skupština Opštine Šamac

donijela Odluku o davanju saglasnosti na Cjenovnik komunalnih usluga („Službeni glasnik Opštine Šamac“ broj 4/23).

Prihod od upravljanja i naplate carinskog terminala ostvaruje se na osnovu ugovora o korišćenju carinskog terminala potpisanog sa Upravom za indirektno oporezivanje BiH kojim Preduzeće vrši naplatu naknade za usluge korištenja carinskog terminala za teretna vozila u iznosu od 40 KM, putnička vozila u iznosu 10 KM i sva prazna vozila u iznosu od 5 KM. Ugovorom je definisano da se praćenje i usaglašavanje evidencije o naplati naknade za korištenje carinskog terminala vrši mjesečno prema Zapisniku o usklađivanju evidencija, gdje Preduzeće zadržava 70% ukupno naplaćene mjesečne naknade, a 30% uplaćuje Upravi za indirektno oporezivanje. Po osnovu navedenog ugovora Preduzeće je evidentiralo ukupan iznos naplaćene naknade i po tom osnovu prihodi od naplate naknade za korištenje carinskog terminala su precijenjeni za iznos od 166.839 KM, za koliko su precijenjeni i poslovni rashodi po osnovu troškova poreza, jer je naplaćen iznos naknade u korist trećih strana evidentiran na prihodima, a priznavanje obaveza prema trećoj strani je evidentirano na rashodima, što nije u skladu sa paragrafom 46 i 47 MSFI 15 - Prihodi iz ugovora sa kupcima, kojim je propisano da se prihod priznaje u visini cijene transakcije u koju se ne računa iznos naplaćen u korist trećih lica.

Ostali poslovni prihodi se najvećim dijelom odnose na prihode od zakupa (131.272 KM), prihode iz fondova (7.885 KM), prihode od održavanja groblja (25.987 KM), prihode od komunalnih usluga prema Opštini Šamac (305.229 KM) i prihode od komunalnih usluga prema fizičkim i pravnim licima. Prihodi od zakupa se odnose na izdavanje kancelarija u poslovnoj zgradi. Prihodi od pruženih usluga povezanim licima su potcijenjeni, a ostali poslovni prihodi su precijenjeni u iznosu od 305.240 KM, jer su prihodi od komunalne usluge od Opštine Šamac klasifikovani kao ostali poslovni prihodi, što nije u skladu sa članom 54. stav (3) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 104/21 i 59/22).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- **transakcije koje se odnose na naplatu u korist trećih lica priznaju u skladu sa paragrafom 46 i 47 MSFI 15 - Prihodi iz ugovora sa kupcima;**
- **prihodi od pruženih usluga povezanim licima klasifikuju u skladu sa članom 54. stav (3) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.**

6.1.1.2. Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 1.409.177 KM, a odnose se na troškove materijala (51.284 KM), goriva i energije (140.523 KM), bruto plata i bruto naknada plata (779.194 KM), proizvodnih usluga (68.638 KM), amortizacije (56.726 KM), nematerijalne troškove (65.868 KM), troškove poreza (245.739 KM) i troškovi doprinosa (1.205 KM).

Troškovi materijala iskazani su u iznosu od 51.284 KM, a najvećim dijelom se odnose na utrošeni materijal i rezervne dijelove za tekuće održavanje osnovnih sredstava.

Troškovi goriva i energije iskazani su u iznosu od 140.523 KM, a najvećim dijelom se odnose na troškove nafte i naftnih derivata (94.454 KM) i troškove električne energije (42.096 KM).

Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja iskazani su u iznosu od 779.194 KM, a odnose se na troškove bruto plata i bruto naknada plata i troškove ostalih ličnih primanja.

Troškovi bruto plata i bruto naknada plata iskazani su u iznosu od 605.768 KM, a odnose se na troškove bruto plata zaposlenih (602.653 KM) i bruto naknada članovima upravnog i nadzornog odbora (3.115 KM).

Obračun bruto plata i bruto naknada plata je vršen na osnovu Pravilnika o platama i naknadama zaposlenih, Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/16, 66/18, 91/21, 119/21 i 112/23) i Odluke o utvrđivanju uvećanja plate, visine primanja po osnovu rada i visine pomoći radniku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 53/16, 12/22 i 39/22).

Naknade članovima nadzornog odbora obračunate su u visini od 100 KM po članu za svaku održanu sjednicu u skladu sa Odlukom o ograničavanju novčanog iznosa naknade za rad članova organa javnih ustanova i preduzeća („Službeni glasnik Opštine Šamac“ broj 20/22).

Troškovi ostalih ličnih primanja iskazani su u iznosu od 173.426 KM, a odnose na troškove otpremnina, nagrada i pomoći (9.149 KM), naknade za korišćenje sopstvenog vozila u poslovne svrhe (2.097 KM), naknada prevoza kod dolaska na posao i povratka s posla (34.990 KM), troškove toplog obroka (121.893 KM) i ostale naknade troškova zaposlenih (5.297 KM). Direktor preduzeća je u decembru 2023. godine donio Odluku o isplati zimnice, ogreva i poklona za državne i vjerske praznike u iznosu od 3.700 KM (100 KM po radniku) na koje nisu obračunati porezi i doprinosi u skladu sa članom 11. stav (1) tačka 6) Zakona o porezu na dohodak („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 60/15, 5/16, 66/18 105/19, 123/20, 49/21, 119/21 56/22 i 112/23) i u skladu sa članom 10. stav (1) Zakona o doprinosima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 114/17, 112/19, 49/21, 119/21, 56/22 i 132/22). Navedena nepravilnost je otklonjena početkom 2024. godine postupajući prema Zapisniku o izvršenoj poreskoj kontroli od strane Poreske uprave Republike Srpske, te s tim u vezi nije data preporuka.

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 63.836 KM, a najvećim dijelom ih čine troškovi usluga na tekućem i investicionom održavanju osnovnih sredstava (18.485 KM), troškovi zakupa poslovnog prostora (3.300 KM), troškovi komunalnih usluga (18.093 KM) i troškovi ostalih proizvodnih usluga (15.282 KM).

Nematerijalni troškovi najvećim dijelom se odnose na komunalne usluge (33.057 KM) nastale po osnovu ugovora potpisanog između Preduzeća i Omladinske zadruge Modriča radi angažovanja radne snage za obavljanje povremenih ili drugih poslova koji su u okviru djelatnosti preduzeća, troškove ugostiteljskih usluga (4.167 KM) i troškove platnog prometa (4.183 KM).

Troškovi poreza odnose se na porez na nepokretnosti (693 KM), naknadu za opštekorisna dejstva šuma (1.008 KM), protivpožarnu zaštitu (432 KM), korišćenje i zagađenje voda (444 KM), komunalnu taksu po naplaćenom prihodu za parkiranje vozila na terminalu obračunatu i uplaćenu na račun UIO BiH i na račun budžeta Opštine Šamac shodno Odluci o komunalnim taksama SO-e Šamac (241.162 KM) i ostali porezi (2.000 KM). Troškovi poreza su precijenjeni za iznos od 166.839 KM (tačka 6.1.1.1. izvještaja).

Troškovi doprinosa odnose se na doprinos za profesionalnu rehabilitaciju invalida obračunat na bruto plate zaposlenih.

6.1.1.3. Poslovni dobitak

Poslovni dobitak iskazan je u iznosu od 30.143 KM, a predstavlja razliku između poslovnih prihoda (1.439.320 KM) i poslovnih rashoda (1.409.177 KM).

6.1.2. Finansijski prihodi i rashodi

U 2023. godini nije bilo poslovnih promjena koje bi zahtijevale evidentiranje finansijskih prihoda. Finansijski rashodi iskazani su u iznosu od 661 KM i odnose na rashode kamata (113 KM) i ostale finansijske rashode (548 KM).

6.1.3. Dobitak redovne aktivnosti

Dobitak redovne aktivnosti je iskazan u iznosu od 29.482 KM i predstavlja zbir poslovnog dobitka (30.143 KM) umanjen za finansijske rashode (661 KM).

6.1.4. Ostali dobici i gubici

Ostali prihodi i dobici iskazani su u iznosu od 524 KM, a ostali rashodi i gubici u iznosu od 9.742 KM, te je iskazan gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda u iznosu od 9.218 KM.

6.1.5. Gubici od usklađivanja vrijednosti imovine

Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine nisu iskazani, a revizijom je utvrđeno da su navedeni rashodi potcijenjeni u iznosu od 2.580 KM za koliko su precijenjena kratkoročna potraživanja, jer nisu izvršena obezvređenja zastarjelih potraživanja odnosno kreditni gubici od potraživanja od kupaca (tačka 6.2.1.2. izvještaja).

6.1.6. Neto dobit perioda

Neto dobitak perioda iskazan je u iznosu od 20.264 KM, a predstavlja razliku između ukupnih prihoda (1.439.844 KM) i ukupnih rashoda (1.419.580 KM).

Prema nalazu revizije neto dobitak je precijenjen u iznosu od 2.580 KM po osnovu neevidentiranih rashoda od usklađivanja vrijednosti imovine (tačka 6.1.5. izvještaja).

6.2. Bilans stanja

U Bilansu stanja na dan 31.12.2023. godine iskazane su bilansna aktiva i bilansna pasiva.

6.2.1. Bilansna aktiva

Bilansna aktiva je iskazana u iznosu od 2.623.782 KM bruto vrijednosti, 683.077 KM ispravke vrijednosti i 1.940.705 KM neto vrijednosti, a čine je stalna sredstva i tekuća sredstva.

6.2.1.1. Stalna sredstva

Stalna sredstva iskazana su u iznosu od 2.123.673 KM bruto vrijednosti, 683.077 KM ispravke vrijednosti i 1.440.596 KM neto vrijednosti, a čine ih nekretnine, postrojenja i oprema.

Nekretnine, postrojenja i oprema se odnose na zemljište (499.212 KM), građevinske objekte (551.387 KM), postrojenja i opremu (80.724 KM) i avanse i nekretnine, postrojenja i opremu u pripremi (309.273 KM).

Građevinski objekti iskazani su u bruto iznosu od 1.013.122 KM, ispravke vrijednosti u iznosu od 461.735 KM i neto vrijednosti od 551.387 KM, a čine ih upravna zgrada, portirnica, trafostanica i ostali pomoćni objekti.

Vrijednost građevinskih objekata je precijenjena u iznosu od 213.624 KM za koliko je potcijenjena vrijednost investicione imovine, jer poslovni prostori izdati pod zakup nisu klasifikovani na investicionu imovinu, što nije u skladu sa članom 5. stav (1) i (4) Pravilnika

o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i MRS 40 - Investicione nekretnine (paragraf 5 i 16).

Avansi i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi iskazane su u iznosu od 309.273 KM, a odnose se na zemljište u pripremi u iznosu od 233.323 KM i građevinske objekte u pripremi u iznosu od 75.950 KM. Prema dostavljenoj pisanoj informaciji za potrebe revizije zemljište i građevinski objekti u pripremi odnose se na ulaganja u ranijem periodu u izgradnju treće kolovozne trake u cilju rasterećenja saobraćaja, a koja su obustavljena zbog izmještanja graničnog prelaza na drugu lokaciju. Preduzeće nije izvršilo procjenu vrijednosti iskazanih nekretnina, postrojenja i opreme u pripremi za koje postoje naznake da je vrijednost sredstava umanjena, a prema zahtjevima MRS 36 - Umanjenje vrijednosti imovine (paragraf 9 i 12).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- **imovina data pod zakup klasifikuje u skladu sa članom 5. stav (1) i (4) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i MRS 40- Investicione nekretnine (paragraf 5 i 16);**
- **izvrši procjena vrijednosti iskazanih nekretnina, postrojenja i opreme u pripremi za koje postoje naznake da je vrijednost sredstava umanjena prema zahtjevima MRS 36 - Umanjenje vrijednosti imovine (paragraf 9 i 12).**

6.2.1.2. Tekuća sredstva

Tekuća sredstva iskazana su u iznosu od 500.109 KM bruto vrijednosti i neto vrijednosti respektivno, a čine ih zalihe (465 KM), kratkoročna potraživanja (461.776 KM), gotovinski ekvivalenti i gotovina (36.831 KM) i porez na dodatu vrijednost (1.037 KM).

Kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 461.776 KM bruto vrijednosti i neto vrijednosti, a čine ih kupci u zemlji (226.280 KM), ostala kratkoročna potraživanja (234.296 KM) i potraživanja za više plaćen porez na dobit (1.200 KM). Prema dostavljenoj pisanoj informaciji za potrebe revizije ostala kratkoročna potraživanja se odnose na potraživanja od Opštine Šamac po osnovu ulaganja u uređenje zemljišta s ciljem izgradnje građevinskog objekta carinskog terminala. Promjenom lokacije carinskog terminala navedene parcele zemljišta na kojim su vršena ulaganja su vraćene 2012. godine u posjed Opštini Šamac po osnovu Odluka Skupštine Preduzeća.

Preduzeće nije izvršilo procjenu naplativosti potraživanja i korigovalo zastarjela potraživanja (koja nisu naplaćena u periodu od 12 mjeseci), zbog čega su precijenjena kratkoročna potraživanja za iznos od 261.468 KM i neraspoređena dobit ranijih godina za iznos od 258.887 KM, a rashodi od usklađivanja imovine potcijenjeni za iznos od 2.580 KM, što nije u skladu sa zahtjevima MSFI 9 - Finansijski instrumenti (paragraf 5.5.15) i članom 50. stav (9) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike. Navedena potraživanja se najvećim dijelom odnose na potraživanja od Opštine Šamac koja su nastala u periodu prije 2012. godine, a čija je dokumentacija uništena u poplavama 2014. godine.

Gotovinski ekvivalenti i gotovina su iskazani u iznosu od 36.831 KM, a odnose se na novčana sredstva na poslovnim računima kod banaka u domaćoj valuti (34.789 KM) i novčana sredstva u blagajni (2.042 KM).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se vrši procjena naplativosti i ispravka vrijednosti potraživanja shodno zahtjevima MSFI 9 - Finansijski instrumenti (paragraf 5.5.15).

6.2.2. Bilansna pasiva

Bilansna pasiva je iskazana u iznosu od 1.940.705 KM, a čine je kapital i kratkoročne obaveze i kratkoročna rezervisanja.

6.2.2.1. Kapital

Kapital je iskazan u iznosu od 1.800.422 KM, a čini ga osnovni kapital upisan u sudski registar (1.257.208 KM), rezerve (47.558 KM), neraspoređena dobit ranijih godina (475.392 KM) i neraspoređena dobit tekuće godine (20.264 KM).

U sudskom registru po Rješenju Okružnog privrednog suda Doboj upisani i uplaćeni osnovni kapital Preduzeća iznosi 2.050.662 KM, a u poslovnim knjigama osnovni kapital iskazan je u iznosu od 1.257.208 KM. Preduzeće nije izvršilo međusobno usklađivanje vrijednosti osnovnog kapitala u poslovnim knjigama i kapitala upisanog u sudski registar kod Okružnog privrednog suda Doboj.

Revizijskim ispitivanjem je uvrđeno da je neraspoređena dobit ranijih godina precijenjena za iznos od 258.887 KM (tačka 6.2.1.2. izvještaja).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se osnovni kapital iskazan u poslovnim knjigama i osnovni kapital u sudskom registru međusobno usklade.

6.2.2.2. Kratkoročne obaveze i kratkoročna rezervisanja

Kratkoročne obaveze i kratkoročna rezervisanja iskazana su u iznosu od 140.283 KM, a odnose se na kratkoročne finansijske obaveze (336 KM), obaveze iz poslovanja (41.148 KM), obaveze za plate i naknade plata (63.373 KM), ostale obaveze (1.901 KM), porez na dodatu vrijednost (8.318 KM) i obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine (25.207 KM). Obaveze za plate i naknade plata odnose se na decembar 2023. godine.

6.2.3. Vanbilansna evidencija

U 2023. godini, u Preduzeću nije bilo poslovnih promjena koje bi zahtijevale vanbilansno evidentiranje.

6.3. Bilans tokova gotovine

U Izvještaju o tokovima gotovine iskazani su prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 1.408.609 KM, odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 1.381.478 KM. Gotovina na početku obračunskog perioda iskazana je u iznosu od 9.700 KM, neto priliv gotovine u iznosu od 27.131 KM i gotovina na kraju obračunskog perioda u iznosu od 36.831 KM.

Revizijom nisu utvrđene neusklađenosti u odnosu na odredbe MRS 7 – Izvještaj o tokovima gotovine i Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

6.4. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje nisu objelodanjene informacije u vezi stalnosti poslovanja, što nije u skladu sa zahtjevima MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja (paragraf 25) i za navedeno preporuka je data u tački 6.6. izvještaja.

6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Prema dostavljenoj pisanoj informaciji za potrebe revizije u toku 2023. godine vođen je jedan radni spor koji je okončan u korist Preduzeća, dok drugih sporova nije bilo.

6.6. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje za period 01.01-31.12.2023. godine sačinjene su Napomene koje pružaju neophodne informacije o Preduzeću i primijenjenim propisima za izradu godišnjeg obračuna. U Napomenama uz finansijske izvještaje Preduzeća pored navedenog u tački 6.4. izvještaja, nisu objelodanjena dodatna pojašnjenja:

- o korisnom vijeku upotrebe ili korištenim stopama amortizacije stalnih sredstava i strukturi stalnih sredstava koja se i dalje koristi, a čija je knjigovodstvena vrijednost svedena na nulu, što nije u skladu sa MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 73 (c) i 79 (b);
- o računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama i procjenama za razumijevanje prihoda, rashoda, obaveza, kapitala i sudskih sporova, što nije u skladu sa zahtjevima MRS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja (paragraf 112) i drugih relevantnih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije u vezi sa stalnošću poslovanja, primijenjenim računovodstvenim politikama i dodatne informacije shodno zahtjevima MSFI.

Revizijski tim

Goran Štrbac, s.r.

Biljana Petrović, s.r.